

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 99 stemmer (S, V, KF, SF og FP) mod 4 (EL).

Anden næstformand (Henning Grove):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 177: Forslag til lov om ændring af lov om støtte til jordbrugets strukturudvikling og til økologisk jordbrug m.v.

Af landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen).
(Fremsat 22/2 95. Første behandling 8/3 95. Betænkning 3/5 95. Anden behandling 11/5 95).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 103 stemmer (S, V, KF, SF, RV, EL og CD) mod 5 (FP).

Anden næstformand (Henning Grove):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 224: Forslag til lov om Blødererstatningsfonden.
Af sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen).

(Fremsat 19/4 95. Første behandling 27/4 95. Betænkning 4/5 95. Anden behandling 11/5 95).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 114 stemmer.

Anden næstformand (Henning Grove):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Anden behandling af lovforslag nr. L 135: Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Udarbejdelse af grønt regnskab).
Af miljø- og energiministeren (Svend Auken).
(Fremsat 18/1 95. Første behandling 31/1 95. Betænkning 11/5 95).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Helen Beim (S):

Vi er så ved andenbehandlingen af en af de mest spændende miljølovgivninger, vi har gennemført i lang tid, nemlig loven om de grønne regnskaber.

Fra Socialdemokratiets side er vi godt tilfredse med den udformning, loven nu får. Vi hilser loven velkommen. Vi synes, den er et kolossalt godt arbejdsredskab dels for erhvervslivet, dels for offentligheden og ikke mindst for alle miljøaktive folk i Danmark.

Der har været en livlig offentlig debat vintren over om dette lovforslag. Jeg vil tillade mig her ved andenbehandlingen at citere kort fra Børsen i sidste uge. Dansk Industri udtaler iføl-

ge Børsen i torsdags, at det efter DI's henvendelse i samarbejde mellem Dansk Industri og miljøministeren er lykkedes at få indarbejdet nogle krav i lovforslaget, således at det nu, som miljøchef Peter Skov udtaler, er et godt grundlag for det fremtidige samarbejde.

Det er lige netop det, vi i Socialdemokratiet har været optaget af i forbindelse med dette lovforslag. Vi mener, at det – nu hvor vi står på tærsklen til det enogtyvende århundrede – er væsentligt, at vi i Danmark tager initiativer til at give nogle redskaber, som kan sammenlignes med, hvad man har i andre lande. Her vil jeg gerne tillade mig at citere ganske kort fra Ugebrevet Mandag Morgen den 13. marts, hvor der står:

»En tidligere international sammenligning, foretaget af revisionsfirmaet KPMG C. Jespersen, viser, at danske virksomheder informerer mindre om miljøforhold end konkurrenterne i en række europæiske lande. Mens 25 pct. af de medvirkende danske selskaber informerer om deres miljøforhold, lå Canada i front med 70 pct. Herefter kommer USA (65 pct.) og England (65 pct.). Herudover er det bemærkelsesværdigt, at selvstændige miljørapporter bliver mere og mere almindelige i Portugal, Frankrig, Irland, Tyskland, Holland, Belgien, USA, Canada, England, Norge og Sverige, mens kun to af de største virksomheder i Danmark giver denne information til offentligheden.«

Det er det, som vi vil forbedre med lovforslaget om grønne regnskaber, i og med at listevirksomheder fremover skal aflevere grønne regnskaber, således at det vil blive lige så naturligt som at aflevere et årsregnskab, et egentligt regnskab; så vil man også kunne se på ressource- og på miljøforhold i virksomhederne, når man aflægger et miljøregnskab.

Hanne Severinsen (V):

I Venstre har vi selvfølgelig mærket os, at der er stillet nogle ændringsforslag, som gør forslaget en lille smule mere spiseligt.

Vi mener ligesom den foregående ordfører, at grønne regnskaber er et godt værktøj, men modsat Socialdemokratiet mener vi, at vi risikerer at dræbe alt initiativ ved at gøre sådan noget til et lovanliggende.

Der foregår i disse år en fantastisk udvikling inden for miljøstyring, der udvikles stadig nye måder at aflægge regnskab på, og mange virksomheder er meget optaget af, hvordan man bedst muligt kan finde ud af, hvordan man bru-

ger sine ressourcer. Jeg er bange for, at hvis vi gør det her regnskab til noget tvungent, så bliver det bare regnskab for regnskabets skyld. Vi dræber det initiativ, som allerede er i gang, og vi kommer måske oven i købet til at cementere en bestemt form, mens udviklingen måske om nogle år viser sig at gå i en helt anden retning.

Vi er meget mere optaget af at finde nogle gulerodsmetoder, som sikrer, at flere og flere føler den tilskyndelse, som mange virksomheder allerede nu føler, til at få et grønt regnskab.

Aage Brusgaard (FP):

Jeg vil lige sige til fru Helen Beim, at det her altså er en andenbehandling, og vi ved jo faktisk ikke, hvordan loven kommer til at se ud, før vi er færdige med at stemme om ændringsforslagene her.

Fru Helen Beim kan have ret i, at nogle avisudtalelser kan tyde på, at industrien er ved at være tilfreds med lovforslaget, men vi kunne jo også høre andre avisudtalelser frem, der siger det modsatte.

Vi har fået mange henvendelser i udvalget om dette lovforslag; der har været positive, og der har været negative. Derfor vil jeg opfordre hele Folketinget til at stemme for ændringsforslaget fra V, K og Z om, at det bliver frivilligt, for så kan de medlemmer af Dansk Industri og andre, der synes, at det her lovforslag om grønt regnskab er godt, jo benytte de regler, der er indarbejdet i lovforslaget, og de, der mener, at det er noget skidt, kan så lade være.

Ændringsforslaget går ganske enkelt ud på, at det bliver frivilligt for hver enkelt virksomhed – hvis man f.eks. mener, at det i reklameøjemed er en god ting – at lave et grønt regnskab. Derfor vil jeg opfordre alle til at stemme for alle de ændringsforslag, der er til lovforslaget.

Sonja Albrink (CD):

Efter lovforslagets behandling i udvalget kan jeg på CD's vegne sige, at vi er tilfredse med det resultat, der er kommet ud af det.

Ministeren har været imødekommende over for den kritik, lovforslaget blev mødt med, og det synes jeg fortjener anerkendelse. Der er sket klare forbedringer med ministerens ændringsforslag, så der nu er forståelse mellem Dansk Industri og ministeren om forslagens udformning, og det synes jeg også er vældig positivt.

Mange virksomheder er på forhånd i fuld gang med miljøarbejdet, og det har gang på gang været fremhævet, at Danmark var et

hestehoved foran mange af vore konkurrerende lande. Man har på den måde sikret sig konkurrencefordele, fordi miljøhensyn ved produktion får mere og mere vægt i efterspørgslen rundt om i verden. En så at sige grøn blåstempling af dansk kvalitet er en fordel i konkurrence-situationen.

På den baggrund kan CD helt tilslutte sig den 3-års-frist, der er kommet ind i ændringsforslaget for dem, der er i gang eller forpligter sig til at indføre et miljøstyringssystem.

Derudover vil jeg gerne understrege det, der står i bemærkningerne om, at det er muligt at bruge indekserede tal i stedet for de absolutte tal for anvendelsen af bestemte stoffer. Det er der altså ingen tvivl om. Der kan jo være tale om konkurrencefalsomme oplysninger, som er omfattet af bl.a. offentlighedslovens beskyttelsesregler. Dette forhold ændrer lovforslaget ikke ved, men det står altså også i betænkningen, så det ikke kan misforstås.

CD stemmer selvfølgelig for ministerens ændringsforslag.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Det er en god dag for miljøet, eller rettere det bliver en god dag for miljøet, når Folketinget vedtager dette lovforslag ved tredje behandling. Det vil, som det er blevet sagt, give virksomhederne et virkelig godt værktøj i deres interne miljøarbejde, at man nu, hvis man er en kapitel 5-virksomhed, skal udarbejde et miljøregnskab sammen med sit almindelige økonomiske regnskab. Det vil give ikke bare ledelse, men også ansatte og bestyrelse en kærkommen lejlighed til at interessere sig for virksomhedens miljøforhold.

Det vil også betyde, at offentligheden får et bedre indblik i virksomhedernes miljøpåvirkning, men også at offentligheden får et indblik i det store arbejde, som mange virksomheder i forvejen udfolder for at forbedre miljøet.

Vi har hele tiden fra regeringens side lagt vægt på, som også fru Albrink og fru Beim var inde på, at dette skulle ses som en udstrakt hånd til virksomhederne, og det er derfor en meget stor glæde, at vi er nået til enighed med Dansk Industri om dette lovforslag. Til trods for en meget skarp kritik, da forslaget kom frem, viste det sig, at det ved fornuftige forhandlinger og tilpasninger af forslaget lykkedes at skabe et forslag, som Dansk Industri kunne støtte. Dermed er der lagt en god grund for, at dette forslag vil blive positivt modtaget.

Der vil også ske en understøttelse af de virksomheder, der har valgt på frivilligt grundlag at gå ind i miljøstyringsforsøg.

Jeg vil gerne ved denne lejlighed udtrykke anerkendelse i forhold til Dansk Industri.

Det var mit indtryk, at de forhandlinger, vi har ført her i Folketinget, også ville føre til, at Folketinget i bred enighed kunne vedtage dette lovforslag, ikke mindst på baggrund af at Dansk Industri har ændret holdning og nu støtter det. Det var mit klare indtryk, at der ville være udsigt til, at vi kunne blive enige på et bredt grundlag i Folketinget.

Men sådan skulle det ikke gå. Til trods for at dette forslag er et udpræget sagligt forslag og en klar miljømæssig forbedring, og til trods for at forslaget bliver bakket op af Dansk Industri, valgte Venstre og De Konservative at følge Fremskridtspartiet og sige nej til forslaget. Jeg tror, vi her står med det første klare offer for det, som nogle har kaldt den behårde oppositionspolitik, den politik, der går ud på, at uanset hvilke indrømmelser man får, uanset holdbarheden i forslaget, uanset hvor meget der bliver lagt op til, og uanset at de vigtigste erhvervsorganisationer er bag, så vælger man at stemme imod.

Det er selvfølgelig ens demokratiske ret, men det er klart, at det giver vanskeligheder i det parlamentariske arbejde, hvis det ikke er saglig uenighed, der skaber problemer, men alene et markeringsbehov affødt af en såkaldt behård oppositionspolitik.

Når det er sagt, er jeg imidlertid glad for, at tonelejet i mindretallets indstilling viser, at vi stadig væk har en fundamental saglig enighed om værdien af de grønne regnskaber, og jeg er sikker på, at denne taktisk-politiske krusning kun vil forblive en krusning på overfladen, og at dette ikke vil slå skår i det gode samarbejde, der gerne skal være ude i vore virksomheder, når det drejer sig om at forbedre miljøet.

Jeg skal slutte med at sige tak til Folketingets flertal, fordi man bakker op om dette forslag, og endnu en gang understrege, at når vi ved tredje behandling vedtager dette lovforslag, så vil det være en god dag for miljøet.

Hanne Severinsen (V):

Jamen til lykke med det. Jeg kan forstå, at man altså er kommet med et udpræget sagligt forslag for en gangs skyld, som miljøministeren siger. Han siger, dette er et udpræget sagligt forslag. Jamen det er da fint.

Jeg vil sige: Det er også en udpræget saglig uenighed, der er imellem os, fordi vi simpelt hen har forskellige opfattelser af, hvordan man får tilskyndet til miljøstyring.

Nu siger miljøministeren, at det er en god dag for miljøet. Jeg er bange for, at det er en god dag for miljøbureaukraterne, som nu skal til at lave alle disse regnskaber af hensyn til nogle styrelser, og så vil de ellers blive puttet ind på en hylde og ikke blive brugt til noget, hvorimod det, som virksomhederne allerede er ved at udvikle, er det, som bærer fremtiden med sig.

Derfor er det selvfølgelig også udmærket, at de, der allerede er i gang, nu får en pause på tre år, før de skal gå over til regeringens måde at lave regnskaber på. Men det var dog bedre, hvis regeringen i højere grad fik tilskyndet virksomhederne til at udvikle den slags ting og så indsamle de oplysningerne og lavede en oplysningskampagne, sådan at der blev øget interesse om det her.

Og så vil jeg til slut sige, at bare fordi Dansk Industri tvunget af omstændighederne føler, at det er bedre at gå ind og prøve at gøre noget dårligt bedre, føler vi altså ikke, at det er vores opgave at lægge stemmer til noget, som vi grundlæggende er imod.

(Kort bemærkning).

Niels J. Langkilde (KF):

Jeg vil gerne kvittere for de forbedringer, der er kommet under udvalgsarbejdet. Det er helt oplagt, at der er trukket nogle giffænder ud, som har gjort det her meget mere brugeligt.

Men det er nu engang sådan i Det Konservative Folkeparti, at vi ikke er dikkende lammehaler til hverken Dansk Industri, LO eller andre organisationer. Vi tager selv stilling til de forslag, der ligger.

Og den grundlæggende konservative indstilling til dette her er, at det er ved frivillighed og konkurrence, vi får skabt en motor, hvorved vi får fremmet det her i mange virksomheder. Vi ser allerede, at mange virksomheder ud over landet opfatter det som et aktiv i konkurrencen mod andre virksomheder, at de kan præstere grønne regnskaber, at de kan præstere livscyklusanalyser. Vi behøver ikke i dette tilfælde at tvinge noget igennem, som faktisk kan gøres fuldt så godt ad frivillighedens vej.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Ministeren var oppe og rose det gode i forslaget, og han roser også Dansk Industri. Jeg forstår bare ikke rigtigt, hvorfor det er sådan, at hvis noget er frivilligt, så er det noget skidt, men hvis det er lovfæstet, så er det godt.

Det, vi siger i både V, K og Z, er, at de, der vil have et grønt regnskab, må gå ud fra samme forudsætninger, nemlig det, der står i lovforslaget fra ministeren. Vi siger bare, at det skal være frivilligt.

Og så siger ministeren, at hele industrien er enig i, at det her lovforslag er godt. Jamen hvorfor i alverden så gøre det til lov, for så kan de jo bare gøre det, de siger at de vil? Ministeren må altså svare på, hvorfor en ting er bedre ved tvang end ved frivillig deltagelse.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg synes, det er glimrende, at mange virksomheder af egen drift har udarbejdet grønne regnskaber, har lavet grønne eller miljømæssige budgetter, er gået ind i en miljøstyring, har arbejdet med miljømærke, miljøcertificeringer og alle de andre ting på et frivilligt grundlag. Det synes jeg er en glimrende ting, så hr. Brusgaard misforstår mig – måske endda bevidst – når han siger, at jeg er modstander af frivillige initiativer. En lang række af de ting, vi gør på miljøområdet, har netop frivillighedens præg for at engagere pionererne, engagere de mest positive virksomheder.

Nu har vi imidlertid en lang række andre virksomheder, som tillægger miljøet ringere betydning, ikke af ond vilje måske, men simpelt hen fordi de er optaget af andre ting end den rent miljømæssige virkning, og jeg er overbevist om, at både ledelse, ansatte og den ansvarlige bestyrelse på disse virksomheder i kraft af, at det nu bliver en pligt at aflevere et sådan grønt regnskab, vil få en god lejlighed til at gennemgå virksomheden og diskutere problemstillingerne.

Jeg tror, det var fru Severinsen, der udtrykte frygt for, at det her bare ville være til gavn for – fru Severinsen brugte et udtryk, der vist ikke var venligt ment – miljøbureaukraterne; men det er sikkert, fordi fru Severinsen ikke kan huske forslaget. Det her handler ikke om at lave noget, der skal indsendes og godkendes af myndighederne. Det drejer sig alene om at lave et miljøregnskab for de virksomheder, som har en afgørende indvirkning på miljøet, svarende til den pligt, der altid har været for aktieselskaber

til at udarbejde et regnskab for virksomhedens økonomi. Der er vel ingen, der i dag oplever det som et stort indgreb i virksomhedens frihed, at årsregnskabsloven foreskriver en pligt til at aflevere et økonomisk regnskab. Det eneste, vi gør med loven her, er at lave en pendant på det miljømæssige område. Men lad dette fare.

Jeg glæder mig over, at det, til trods for at det – af grunde, som jeg tror er lidt anderledes, end ordførerne her har givet udtryk for – ikke lykkedes for os at blive enige om lovens endelige vedtagelse, alligevel er lykkedes os at nå til forståelse om, at det er godt med grønne regnskaber i virksomhederne, og det vil jeg gerne tillade mig som afslutning på mit indlæg at sige hele Folketinget tak for.

(Kort bemærkning).

Niels J. Langkilde (KF):

Nu er der jo ikke nogen af de virksomheder, som er omfattet af lovforslaget, der ikke er meget optaget af miljøet og bruger rigtig mange penge på at lave deres sagsbehandling. Det blev forleden nævnt, at det kunne løbe op i beløb mellem 50.000 kr. og ½ mio. kr. Det er altså ikke noget, man overser.

Men det, vi er optaget af, er selvfølgelig, at den ekstra ressource, der bliver sat ind på at lave de her grønne regnskaber, også rent faktisk giver et afkast, som er noget værd for miljøet, og som også giver en ekstra indtjening til virksomheden, sådan at vi ikke bare går i gang med en anden slags ressourcepild, fordi vi nu laver grønne regnskaber.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Ministeren gav udtryk for, at det skulle være lovfæstet, fordi man ville fange de virksomheder, der ikke frivilligt ville gå med. Nu er det jo sådan, og det ved ministeren udmærket godt, at man ikke kan tvinge en virksomhed til at lave grønt regnskab selv med sådan en lov. De virksomheder, der ikke vil, har andre muligheder, og den mulighed bliver jo i stor udstrækning brugt i dag, nemlig at flytte uden for landets grænser. Det er derfor, vi har 300.000 arbejdsløse i dag.

Der er jo mange, mange systuer og andre arbejdspladser, der er flyttet til udlandet, fordi vi har strengere miljø- og andre krav her i landet, end man har i udlandet. Det vil altså sige, hr. minister, at de virksomheder, der ikke frivilligt vil ind under denne ordning, har en anden

mulighed: at flytte til udlandet. Og det er det, vi desværre frygter vil ske; andre lande har jo ikke tilnærmelsesvis de regler, som vi har.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 54 stemte for, 64 imod.

Ændringsforslag nr. 2 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 og 4 forkastedes uden afstemning.

§ 1 med den foretagne ændring, ændringsforslag nr. 5 om en ny affattelse af § 2 og § 2 i den nye affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af lovforslag nr. L 229: Forslag til lov om ophævelse af lov om Grønlands geologiske undersøgelse.

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 19/4 95. Første behandling 21/4 95. Betænkning 4/5 95).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.